

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 20 november 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina, med fokus på den senaste utvecklingen och EU:s fortsatta stöd till Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen stödjer EU:s arbete med att främja en rättvis och hållbar fred, grundad i folkrätten med respekt för Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och politiska oberoende. För att uppnå detta behöver vi sätta press på Ryssland och ge långsiktigt, omfattande stöd till Ukraina.

Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt – samt fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande. Regeringen verkar för att EU, i dialog med globala partner, fortsätter att upprätthålla ett omfattande, förutsebart och strukturerat ekonomiskt stöd till Ukraina som är i linje med landets behov.

Regeringen verkar för att de immobiliserade ryska tillgångarna ska användas till stöd för Ukraina i enlighet med folkrätten och EU-rätten. Kommissionen behöver skyndsamt presentera konkreta förslag avseende ytterligare stöd till Ukraina. Regeringen avser aktivt bidra till en diskussion om tillräcklig långsiktig finansiering utifrån Ukrainas behov.

Regeringen välkomnar det 19:e sanktionspaketet mot Ryssland, särskilt att EU:s medlemsstater har fattat beslut om att införa ett totalt importförbud av rysk LNG från och med den 1 januari 2027. Detta är något som Sverige har verkat för under en längre tid.

Regeringen arbetar för att EU ska öka trycket på Ryssland. Regeringen verkar för ett 20:e sanktionspaket med fokus på att ytterligare minska Rysslands olje- och gasintäkter, och på att säkerställa att sanktionerna är effektiva genom att motverka sanktionskringgåendet. Regeringen välkomnar de nyligen införda amerikanska åtgärderna mot rysk energiexport, som väsentligt ökar trycket på Ryssland. Det är positivt att EU, USA och våra partner tillsammans ökar pressen för att begränsa den ryska krigskassan. Regeringen vill se ytterligare åtgärder mot den ryska skuggflottan. Vidare verkar regeringen tillsammans med likasinnade för att EU ska införa importtullar mot fler sektorer i Ryssland och Belarus.

Det är glädjande att kommissionen i sitt årliga utvidgningspaket lyfter de framsteg som Ukraina och Moldavien har åstadkommit under det gångna året, trots Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina och hybridattacker mot Moldavien. EU måste nu omgående ta nästa steg i Ukrainas och Moldaviens EU-anslutningsprocesser, inte minst i ljuset av dessa reformframsteg. Regeringen verkar för att de första förhandlingsklustren ska öppnas avseende Ukrainas och Moldaviens EU-anslutningsförhandlingar. Regeringen fortsätter

även att aktivt stödja Ukrainas och Moldaviens reformarbete och integration på EU:s inre marknad.

Regeringen verkar för ansvarsutkrävande för de folkrättsöverträdelser som har begåtts med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. Regeringen välkomnar de viktiga framsteg som gjorts för att inrätta en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina och en skadeståndskommission. Regeringen verkar vidare för att uppmärksamma situationen för befolkningen på de temporärt ockuperade områdena och ett snabbt återvändande för de olagligt bortförda ukrainska barnen. Regeringen välkomnar införandet av ett nytt listningskriterium i det 19:e sanktionspaketet som gör det enklare att sanktionslista individer och aktörer som deltar i den systematiska kidnappningen av ukrainska barn.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 22 oktober 2025 inför Europeiska rådet den 23–24 oktober 2025.

5. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar att flera steg har tagits som del av den första fasen i fredsplanen mellan Israel och Hamas, däribland en vapenvila, ökade humanitära leveranser och frisläppande av gisslan. Vapenvilan är dock skör och den humanitära situationen i Gaza är fortsatt katastrofal. Regeringen understryker vikten av att ytterligare konkreta steg nu tas mot ett varaktigt slut på kriget och på det civila lidandet i Gaza, samt att framsteg görs mot en framförhandlad tvåstatslösning.

Det är välkommet och helt nödvändigt att det skett vissa förbättringar i det humanitära tillträdet under fredsplanens första fas. Fortfarande kvarstår dock hinder för att den hjälp som behövs ska nå fram, och även om volymerna har ökat bedöms de fortsatt vara otillräckliga för att möta de omfattande behoven. Det är av yttersta vikt att införseln av humanitär nödhjälp fortsätter att öka och att fler gränsövergångar öppnas.

Regeringen ser med stor oro på de begränsningar som påverkar internationella icke-statliga organisationer att verka. Det är Israels folkrättsliga skyldighet att säkerställa obehindrat, säkert och varaktigt humanitärt tillträde i Gaza.

Regeringen är fortsatt tydlig med att terroristorganisationen Hamas måste avväpnas och att Hamas inte kan ha en plats i ett framtida styre av Gaza. Hamas agerande i Gaza sedan vapenvilan inleddes understryker detta. Arbetet inom EU fortsätter med att införa ytterligare sanktionslistningar mot de som stödjer, underlättar eller möjliggör våldshandlingar från Hamas eller Palestinska Islamiska Jihad. Det är ett viktigt arbete som regeringen aktivt stödjer.

Regeringen fortsätter att understryka att överenskommelsen om vapenvila och de pågående fredsansatserna inte förtar någon part dess skyldigheter enligt folkrätten. Eventuella överträdelser måste utredas och ansvariga ställas till svars.

Regeringen välkomnar att EU ser över hur unionen kan bidra för att stödja genomförandet av överenskommelsen och till att framsteg nås även inom planens mer långsiktiga delar. Detta gäller inte minst via de civila insatserna EUPOL COPPS och EUBAM Rafah som är väl positionerade att bidra till att stärka Palestinska myndigheten (PA). Sverige har ett betydande bidrag till EUPOL COPPS.

Korrespondentbanktjänsterna mellan israeliska och palestinska banker behöver förlängas och Israels överföringar av palestinska skattemedel till PA måste ske tidsenligt och till fullo i enlighet med Israels åtaganden.

Kommissionen har konstaterat att det åtgärds paket som förslagits ligger kvar på bordet, men just nu inte drivs vidare. Det tycker regeringen i grunden är en rimlig position som ger EU fortsatta påverkansmöjligheter. I det här läget, där det återstår många stötestenar på vägen framåt, anser regeringen att EU behöver upprätthålla sina möjligheter att agera kraftfullt för att kunna sätta press på båda parter.

Regeringen ser fortsatt med stor oro på den mycket allvarliga utvecklingen på Västbanken, inklusive östra Jerusalem. Regeringen är och förblir tydlig med att bosättningarna och bosättningspolitiken strider mot folkrätten, undergräver tvåstatslösningen och bidrar till en förhöjd konfliktnivå. Regeringen fortsätter att driva förslagen om ytterligare sanktionslistningar mot extremistiska bosättare och för att EU ska införa sanktioner mot extremistiska israeliska ministrar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 22 oktober 2025 inför

Europeiska rådet den 23–24 oktober 2025.

6. Sudan

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera utvecklingen i Sudan och möjligt agerande från EU.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Inbördeskriget har lett till den just nu största humanitära krisen i världen, med över 30 miljoner människor i behov av humanitärt stöd. Ingen annanstans är svälten och undernäringen så utbredd. Situationen i El-Fasher i Darfur är särskilt allvarlig. Övergreppen som sker i landet, särskilt i El-Fasher där det förekommer rapporter om massmord, visar tydligt vikten av att skydda civila. Den internationella humanitära rätten måste efterlevas av alla parter.

Regeringen verkar för ett stärkt europeiskt agerande för att nå ett eldupphör, obehindrat humanitärt tillträde, skydd av civila och på sikt en varaktig fred och ett representativt civilt styre i Sudan med ett mål om att den demokratiska transition som avbröts av militärkuppen 2021 återupptas.

Regeringen verkar för att ansvarsutkrävandet i krigets Sudan stärks bland annat genom stöd till kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter samt till FN:s undersökningskommission. Detta är ett viktigt och långsiktigt redskap för att ändra på den kultur av straffrihet som råder för närvarande.

Regeringen verkar för att internationella organisationer, så som FN, AU och den regionala samarbetsorganisationen IGAD, ska samverka för fred i Sudan. Det internationella samfundet behöver agera mer koordinerat och målmedvetet. Situationen i Sudan måste ges en mer framskjuten plats på den internationella dagordningen och alla externa aktörer, särskilt de som aktivt stöder de stridande parterna, måste förmås att agera konstruktivt för fred.

Regeringen välkomnar ett ökat utbyte med alla trovärdiga internationella insatser, inklusive med kvartetten, som består av USA, Egypten, Förenade Arabemiraten och Saudiarabien, för att nå en fredlig lösning. Det anses vara det mest aktiva internationella förhandlingsspåret för närvarande.

Utvecklingen i Sudan har en negativ effekt på hela regionen med risk för ökad instabilitet och flyktingströmmar som konsekvens. Sverige och EU har en nära dialog med grannländer till Sudan både på Afrikas Horn och i Golfstaterna och lyfter regelbundet frågan om att agera konstruktivt för att bidra till fred i Sudan. EU:s gemensamma uttalanden uppmanar alla utomstående parter, särskilt länder i regionen, att avstå från att direkt eller indirekt förvärra den sudanesiska konflikten.

Rådsslutsatserna som antogs vid Rådet för utrikes frågor den 20 oktober betonar behovet av att EU agerar på högsta nivå i syfte att verka för eldupphör, obehindrat humanitärt tillträde, skydd av civila, en hållbar fred och en övergång till civilt representativt styre. Frågor om ansvarsutkrävande, situationen för de mänskliga rättigheterna, och respekten för internationell humanitär rätt lyfts särskilt.

Sverige har varit engagerat i diskussionen, inte minst avseende externa aktörers roll och ansvar, humanitära frågor, inklusive direkta referenser till den svält som råder, samt i frågor om ansvarsutkrävande. Regeringen välkomnar att EU använder sanktionsregimen som etablerades efter stridernas utbrott i syfte att öka påtryckningar mot de stridande parterna samt för att öka parternas incitament att agera i enlighet med internationell humanitär rätt.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Sudan behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 19 april 2024 inför Rådet för utrikes frågor den 22 april 2024.

7. Sahel

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Sahel och en förnyad EU-ansats för Sahel.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen stödjer en förnyad EU-ansats för Sahel utifrån den Höga representantens och kommissionens förslag som utgår från EU:s strategiska intressen och Sahelländernas behov. Regeringen stödjer en politisk dialog med länderna i regionen där EU:s värderingar framhålls. Bedömningar bör göras från fall till fall rörande konkreta förslag på EU-stöd till regionen. En allmän riktlinje för EU:s agerande bör vara att inte bidra till att stärka militärregimerna i regionen, utan primärt vara inriktat på stöd till civilbefolkningen i enlighet med rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt.

Regeringen verkar för en återgång till demokratiska styrelseskick och ökad respekt för mänskliga rättigheter i Sahel. Den politiska, säkerhetsmässiga och humanitära situationen i Sahel fortsätter att försämrats med utmaningar rörande organiserad brottslighet, våldsbejakande extremism och terrorism samt irreguljär migration. Det finns även geopolitiska aspekter med fortsatt ryskt inflytande och en ökad risk för spridningseffekter till grannländerna i regionen – inte minst till de västafrikanska kuststaterna. Situationen innebär tilltagande utmaningar för EU och Sverige som behöver motverkas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Sahel behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 16 februari 2024 inför rådets möte den 19 februari 2024.